İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 521	Sanayi-Sonrası Toplumda Tüketim, Kültür ve Gözetim	2	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	Sanayi-sonrası toplumun eknomik, kültürel ve teknolojik bileşenlerini tüketim ve gözetim olgularıyla ilişkilendirerek irdelemek.
İçerik	Küreselleşme süreci, bir yandan dünyanın tamamını bir bütünleşik pazar haline getirirken, diğer yandan sanayi uygarlığının üretim örgütlenme modellerini aşamalı olarak dönüştürmektedir. Kapitalizm, artık on dokuzuncu yüzyılda olduğundan çok daha akışkan ve hareketlidir. Nitekim, kârın kaynağı bizatihi dolaşımın kendisidir. Günümüzün toplumsal deneyimi, hızı artan bir akışkanlık halinin ve bunun sonucunda sürekli olarak yer değiştiren, nesne, metâ, sermaye, insan, kavram ve fikirler toplamının oluşturduğu bir dolaşım hali üzerine kurulmaktadır. Böyle bir hareketlilikler alanı, mevcut toplumsal yapıları dönüştürmekte, parçalılanmış toplumsal deneyim tiplerini teşvik etmektedir. Bütünsel yapıların küçük toplumsallıklara, tarihsel sürekliliklerin anlık ve ad hoc etkileşim düzlemlerine dönüştüğü görülmektedir. Küresel akışkanlık, bu özelikleriyle, artık sanayi-sonrası olarak adlandırılan, hizmetler sektörü ağırlıklı ve değerin sanal dolaşımına dayalı uçucu bir insan etkileşimini gerektirmektedir. Bu olgunun perçinlenmesinde enformasyon ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi, yayılması ve en önemlisi bireye indirgenmesi, yaşamsal bir belirleyicidir. Sanayi-sonrası toplumun doğası, münhasıran, teknolojinin git gide merkezde konumlanması ve kendini özerk bir varlık alanı olarak tanımlayarak dayatması sürecinden ayrı tutulamaz; hatta o sürecin bizatihi kendisidir. Teknolojinin gelişmesi, aynı zamanda kılcal bir yayılım eğilimi göstermesi anlamına gelmektedir. Kılcallaşma, kendisini daima ekonomik rasyonelin dilinde kodlayıp aslında incelen ve görünmezleşen bir gözetim aygıtını inşa etmektedir. Gözetimin görünmezleşmesi, meşrulaşması ve nihayet bireylerce içselleştirilmesi, önemli ölçüde, gündelik yaşam pratiklerinin içinden aktığı tüketim olgusu sayesinde mümkün olmaktadır. Zira tüketim, üretimin kimlik atfı olamadığı sanayi-sonrası toplumdaki yegâne varlık alanı haline gelmektedir. Böylece, tüketim, kimlik, teknoloji ve gözetim arasında birbirini tamamlayan bir bağımlılık ilişkisi bulunmaktadır. Bu ders, bu bütünleşik ilişkinin doğasını sorgulamaya, bileşenlerden her birinin, sistemi tamamlayıcı özellikleri bağlamında tartışılmasına ve küresel bütünleşmeye diyalektik bir bakışla eleştirel bir değerlendirilmesine yöneliktir.
Kaynaklar	1. Luc BOLTANSKI (1999). Le Nouvel Esprit du Capitalisme, Gallimard, Paris, pp.291-343. 2. Daniel BELL (1999). The Coming of Post-industrial Society, Basic Books, New York, pp.123-164. 3. Alain TOURAINE (1969). La société post-industrielle, Éditions Denoël, Paris, pp.41-118. 4. Georg SIMMEL (1999). Philosophie de l'argent, Quadrige/Presse Universitaires de France, Paris, pp.125-233. 5. Aldo J. HAESLER (1995). Sociologie de l'argent et postmodernité, Librairie Droz, Genève, Paris, pp.171-221. 6. Richard SENNETT (1998). The Corrosion of Character, The Personal Consequences of Work in the New Capitalism, W.W. Norton & Company, New York, London, pp.98-117. 7. Charles Wright MILLS (1970). Les Cols blancs, Les Editions du Seuil, Paris, pp.296-325. 8. Alain EHRENBERG (1995). L'individu incertain, Hachette Littératures, Paris, pp.247-313. 9. Anthony GIDDENS (1992). The Consequences of Modernity, Polity Press, Cambridge, Oxford, pp.112-150. 10. Ulrich BECK (2001). La Société du risque, Sur la voie d'une autre modernité, Aubier, Paris, pp.91-153. 11. Fredric JAMESON (1984). "Postmodernism or the cultural logic of late capitalism", New Left Review, 146, ss.53-94. 12. Jean-Claude KAUFMANN (2004). L'invention de soi, Une théorie de l'identité, Armand Colin, Paris, pp.89-119. 13. Jean BAUDRILLARD (1972). Pour une critique de l'économie politique du signe, Gallimard, Paris, pp.59-94. 14. Arjun APPADURAI (2005). Après le colonialisme, Les conséquences culturelles de la globalisation, Payot, Paris, pp. 115-140. 15. Jacques ELLUL (1988). Le bluff technologique, Hachette Littératures, Paris, pp.283-300. 16. Manuel CASTELLS (1998). The Rise of the Network Society, Basil Blackwell, New York, pp.66-92. 17. Zygmunt BAUMAN (2006). La vie liquide, Le Rouergue / Chambon, Rodez, pp.105-150. 18. Jean-Gabriel GANASCIA (2009). Voir et pouvoir : Qui nous surveille ?, Éditions Le Pommier, Paris, pp.45-93.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Kapitalizmin dönüşümü, küreselleşme ve teknolojinin belirleyici rolü
2	Sanayi-sonrası toplumun yapısal ve kavramsal bileşenleri
3	Para ve değişim araçlarının dönüşümü
4	Yeni ekonomi yeni insan: Sanayi-sonrası üretim ilişkilerinin esnek ahlâkı
5	Modernleşme, rasyonelleşme, standartlaşma
6	Teknolojik gelişme, mükemmeliyet ve risk
7	Küreselleşmenin kültürel boyutları
8	Küresel akışkanlığın sanat temsillerine izdüşümü
9	Kendilik stratejisi ve kurgulanmış yaşam tarzı olarak kimlik
10	Sanayi-sonrası toplumda teknolojinin yeri: Merkezîleşme ve kılcallaşma
11	Özgürleşme ve gözetim arasında teknolojik bilinç
12	Tüketim-gözetim ilişkisi: Gönüllü katılım, içselleştirme ve yatay gözetim
13	Yeni gözetim biçimleri olarak kapanma sahaları
14	Kentin yeniden örgütlenmesinde küresel etkileşim ve sanayi-sonrası ekonominin yeri